



12.1.2026

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen lisärahoituksen valmisteluryhmä 6/2025

Aika	torstai 18.12.2025 klo 8.05–11.00
Paikka	Valtioneuvosto, Meritullinkatu 8 Helsinki, kh C565 Credit Teams-etäyhteys
Läsnä	Noora Heinonen, finanssineuvos, yksikön päällikkö, VM, puheenjohtaja Merja Salmi, lainsäädäntöneuvos, valtiovarainministeriö Anna-Liisa Pasanen, johtava erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö Jutta Nieminen, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö Tero Tyni, budjettineuvos, valtiovarainministeriö Erkki Papunen, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö Mari Kinnunen, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö Aaro Hyttinen, asiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö Jaana Määttä, johtava asiantuntija, sisäministeriö Raija Kontio, hyvinvointialuejohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Petja Harakka, hallintojohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Päivi Tarsia, rahoitus- ja talousjohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Susanna Pitkänen, palvelujohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Erikseen kutsuttu	Henri Lahtinen, erityisasiantuntija, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos Hannele Ridanpää, arviointipäällikkö, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos Merja Auero, lääkintöneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö Sirkku Pikkujämsä, lääkintöneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö Kristiina Kariniemi-Örmälä, palvelujohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Mari Patronen, palvelujohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Pirjo Laitinen-Parkkonen, johtajaylilääkäri, tutkimus- ja kehittämisjohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Sirpa Salinto, kehittämisspäällikkö, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Helinä Perttu, aluehallituksen puheenjohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Matti Bergendahl, toimitusjohtaja, HUS-yhtymä Jari Finnilä, talousjohtaja, HUS-yhtymä

1. Kokouksen avaus ja esittäytymiset

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 8.05. Hyväksyttiin ehdotus kokouksen asialistaksi.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin 11.12.2025 pidetyn valmisteluryhmän kokouksen kokousmuistio. Valmisteluryhmän 12.12.2025, 17.12.2025 ja 18.12.2025 pidettyjen kokousten kokousmuistioihin palataan valmisteluryhmän tammikuun 2026 kokouksessa.

3. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen terveydenhuollon palvelut: toteuma ja ennuste

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue selosti alueen erikoissairaanhoidon tilannetta. Hyvinvointialue on tehnyt erikoissairaanhoidon sopeutustoimia, mutta ne vaativat aikaa. Haetulla lisärahoituksella alue pyrkii vastaamaan Uudenmaan alueiden yhteisiin erikoissairaanhoidon maksuvelvoitteisiin ja turvaamaan erikoissairaanhoidon palvelut alueen asukkaille. Alue on karsinut perustason palveluita kestävä tasoa enemmän, koska erikoissairaanhoidon kustannuksia ei ole saatu sopeutettua riittävällä aikataululla. Tilanne vaarantaa alueen mukaan perusoikeuksien ja lakisääteisten palvelujen toteutumisen perustasolla.

Hyvinvointialueen erikoissairaanhoidon kustannukset ovat alueen mukaan HUS-alueella selvästi alle kansallisen keskiarvon. Erikoissairaanhoidon kustannukset ovat alueella maan matalimpien joukossa – kustannuksia on siitä huolimatta saatu hillittyä vuosina 2023–2024. Erikoissairaanhoidon asukaskohtaiset kustannukset ovat kuitenkin korkeammat kuin usean Uudenmaan verrokin. Erikoissairaanhoidon rahoitus on kasvanut samalla kun perusterveydenhuollon rahoitus on vähentynyt vuosina 2023–2025. Alueen perusterveydenhuollon nettokustannukset ovat laskeneet viisi prosenttia, kun taas erikoissairaanhoidon kustannukset ovat kasvaneet kolme prosenttia tarkastelujaksolla 2023–2025. Hyvinvointialueen erikoissairaanhoidon säästöjen realisoitumiseen vaikuttaa HUS-yhtymän sopeutustoimien kohdentuminen ja toteutuksen aikataulu.

Hyvinvointialue katsoi, että HUS-yhtymän alijäämän kattaminen vaarantaa hyvinvointialueen kyvyn toteuttaa asukkaiden perusoikeuksien mukaisia palveluja. HUS-yhtymän alijäämä on yhteensä n. 140 milj. euroa, josta hyvinvointialueen osuus on n. 18,5 milj. euroa. HUS-yhtymä on sitoutunut kattamaan alijäämän vuonna 2025. Hyvinvointialue on veloitettu kattamaan osuutensa alijäämästä ja siitä suoriutuakseen joutuu sopeuttamaan palveluja erittäin voimakkaasti. Ilman lisärahoitusta nopea sopeuttaminen vaarantaa asukkaiden lakisääteiset sote-palvelut ja voi johtaa hyvinvointialueen kokonaisbudjetin merkittävään ylitykseen.

Hyvinvointialueen mukaan riittämättömät perustason palvelut kasvattavat erikoissairaanhoidon päivystyskäyntejä. Mielenterveyspalveluiden palveluvaje lisää erikoissairaanhoidon kuormitusta ja kustannuksia, mikäli asiakkaat ohjautuvat tarpeettoman raskaisiin palveluihin. Lasten ja nuorten psykiatrian hoitopäivät kasvavat suhteessa lähetemääriin, eivätkä palvelut kykene vastaamaan kasvavaan palvelutarpeeseen toimenpiteistä huolimatta. Alueelta erikoissairaanhoidon käytössä hakeudutaan myös valinnanvapauden nojalla hoitoon Pirkanmaalle Coxaan. Alueella on kohdennettu kehittämistoimia erityisesti

akuuttiosaston toimintaan, potilasvirtauksen hallintaan ja siirtoviivepäivien laskuun sekä omatiimimallin toimintaan.

HUS-yhtymä selosti HUS-yhtymän rahoituskehityksen muodostumista. Hyvinvointialueet laativat yhtymäkokoukselle esityksen valtiovarainministeriön myöntämän rahoituksen jaosta hyvinvointialueille ja HUS-yhtymälle kiinteän kehityksen muodossa. Laskennan lähtökohtana on valtion rahoitus ilman jälkikäteistarkistusta ja tehtävämuutoksia. Rahoituksesta vähennetään erikoissairaanhoidon ja perustasolle kohdistuvat tehtävämuutokset. Näin saadusta summasta erotetaan HUS-yhtymän tilinpäätökseen perustuva rahoitusosuus, joka vaihtelee alueittain 29,5–37,4 prosenttia. Helsingin muita pienempi rahoitusosuus perustuu heidän itse tuottamiin erikoissairaanhoidon palveluihin. HUS-yhtymän saamasta prosentiosuudesta vähennetään 0,1 prosenttia perusterveydenhuollon vahvistamiseen vuosittain. Kehys tasataan tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä. Tasaus perustuu alueiden todelliseen palvelukäyttöön välisuoritekustannuksin. Todellista välisuoritekustannuksiin perustuvaa erikoissairaanhoidon palvelukäyttöä verrataan talousarvion kehyssummaan ilman alijäämän kattamista. Näin saatu kokonaispoikkeama kohdennetaan hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille todellisen palvelukäytön perusteella vastakkaismerkkisenä. Kun lasketaan yhteen todellisen palvelukäytön ja talousarvion välinen erotus sekä tasaus, saadaan lopputuloksena kunkin alueen tasattu kehys.

HUS-yhtymän vuoden 2024 alijäämä oli 30,4 milj. euroa. HUS-yhtymä tuottaa Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle erikoissairaanhoidon palvelujen lisäksi myös muita palveluja (palvelutuottaminen). Ainoastaan HUS-yhtymä tuottaa diagnostiikkapalveluja. Erikoissairaanhoidon kustannukset olivat vuosina 2022–2024 vähentyneet 1,6 prosenttia. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella erikoissairaanhoidon kustannukset olivat vuosina 2022–2024 nousseet kaksi prosenttia. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelta tulee HUS-yhtymältä eniten lähetteitä asukaslukuun suhteutettuna.

Hyvinvointialue selosti perusterveydenhuollon vastaanottoa sekä perusterveydenhuollon toimintaan koskeviin ennakkokysymyksiin annettuja vastauksia. Vastaanottoa koskevan kokonaiskuvassa hoitotakuu toteutuu ja palvelut toteutuvat riittävästi. Hoitoonpääsy on hyvällä tasolla n. 60 % asiakkaista saa ensimmäisen hoitotapahtuman 7 vrk:n kuluessa, joissakin yksittäistapauksissa myös yli 90 vrk:n määräajan ylityksiä. Hoidon jatkuvuus on keskeinen kehittämiskohde. Odotusajat hoidon tarpeen arvioinnin jälkeen ovat kansallisesti verrattuna keskimääräistä parempia ja lainmukaisia. Asiakastyytyvyys palveluihin on kohentunut ja palvelujen vaikuttavuus on lisääntynyt. Ongelmia on edelleen palvelu- ja hoitoketjuissa ja ikääntyneiden kotihoidon ja asumispalvelujen riittämättömyydessä, joista aiheutuu palvelutarvetta myös terveyspalveluihin, nämä ovat jatkuvaluonteisia kehittämiskohteita.

Puheenjohtaja totesi, että ensihoidosta ei vedetä johtopäätöstä, koska se on HUS-yhtymän järjestämisvastuulla eikä asia nouse alueen lisärahoitushakemuksessa esiin. Perusterveydenhuollon osalta puheenjohtaja totesi yhteenvetona, että hoitoon pääsy on kokonaisuutena arvioiden lainsäädännön edellyttämällä tasolla. Joitakin ongelmia on tunnistettu, mutta niitä on pidettävä yksittäisinä. Hyvinvointialueen perusterveydenhuollon nettokäyttökustannukset ovat alle maan keskitason, mutta kuitenkin tarvevakiointia korkeammat. Perusterveydenhuoltoa tulee vahvistaa. Hyvinvointialue on tehnyt oikeansuuntaisia kehittämistoimia, mutta palveluverkkokehittämisen ja tilatehokkuuden parantamisen tavoitella ulottuu 2030-luvun puoliväliin. Kehityksen etenemissuunta on hidas. Erikoissairaanhoidon osalta yhteistyö HUS-yhtymän

kanssa on toimivaa. Hyvinvointialueen lisärahoitushakemuksen mukaan haetusta lisärahoituksesta 18,5 milj. euroa kohdistuu HUS-yhtymän aiempien vuosien alijäämien kattamiseen. HUS-yhtymän alijäämien kattaminen on tehty ohjeiden mukaisesti vuosien 2023 ja 2024 osalta, ja vuoden 2023 osalta määrä on tullut huomioiduksi myös valtion rahoituksen jälkikäteistarkistuksessa.

Puheenjohtaja totesi käsittelyprosessista, että terveydenhuollon osalta ei ole tarvetta lisäkäsittelyyn ja lisärahoitushakemuksen HUS-yhtymän alijäämää koskevaa voidaan tarvittaessa käsitellä tammikuussa 2026. Puheenjohtaja totesi lopuksi, että pääsääntöisesti alijäämien kattamista ei ole pidetty lisärahoituksen myöntämisen perusteena.

4. Valmisteluryhmän muistion rakenne ja työstö

Puheenjohtaja totesi, että valmisteluryhmän muistioluonnosta päivitetään valmisteluryhmän Teams-työtilassa. Muistiolounnos päivittyy koko ajan. Tarkoituksena on, että joulukuun mennessä muistiolounnos on mahdollisimman pitkälle päivittynyt.

5. Muut esille tulevat asiat

Muita esille tulevia asioita ei ollut.

6. Seuraavan kokouksen XX.1.026 klo XX-XX ajankohdan vahvistaminen

Valmisteluryhmän seuraava kokous on 14.1.2025 klo 9.05–12. Kokouksessa käsitellään valmisteluryhmän muistiota.

Puheenjohtaja muistutti hyvinvointialuetta siitä, että hyvinvointialue oli luvannut toimittaa viikolla 50 laskelmat siitä, mihin perustuvat lisärahoitushakemuksessa esitetyt suun terveydenhuoltoon ja ikäihmisten palveluihin haetut euromäärät. Valmisteluryhmän tammikuun 2026 kokouksessa on tarkoitus käydä laskelmia läpi. Valmisteluryhmän työskentely päättyy 23.1.2026.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.45.